

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně **D. K.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, k žalobě proti správnímu rozhodnutí žalované ze dne 8.8.2014 , o **výši starobního důchodu,**

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 8.8.2014 **se zrušuje** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyni pro nárok a výši starobního důchodu nebyla zhodnocena doba pojištění za období od 1.4.1999 do 31.3.2000 z důvodu, že tuto dobu prokazuje čestným prohlášením osoby, které tatáž doba u téhož zaměstnavatele byla prokázána rovněž čestným prohlášením.

[2] Žalobkyně v zákonné lhůtě podala u zdejšího soudu dne 22.9.2014 žalobu proti označenému rozhodnutí, ve které uvedla, že ač dodala čestná prohlášení dvou svědků

k prokázání doby pojištění u společnosti VRK, s.r.o. v období od 1.4.1999 do 11.12.2014, a toto období prokazovala i listinným důkazem z České průmyslové zdravotní pojišťovny, Kartou pojištěnce, nebyla jí tato doba pro nárok a výši starobního důchodu žalovanou zhodnocena, a proto navrhuje, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a rozhodnuto, že jí doba od 1.4.1999 do 31.3.2000 byla započtena jako doba pojištění, včetně vyměřovacího základu pro výpočet starobního důchodu.

[3] Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že lze sice použít čestné prohlášení k prokázání doby pojištění dle § 85 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb., a to nejméně dvou svědků, avšak v případě čestného prohlášení svědkyně E.F. se nejedná o hodnověrně prokázanou dobu pojištění, neboť sama svědkyně tuto dobu již má prokázanou rovněž svědecky a s pomocí listin. Předložená doba pojištění u zdravotní pojišťovny neprokazuje existenci pracovněprávního vztahu u zaměstnavatele VRK, s.r.o., resp. neprokazuje výkon takového zaměstnání a v takovém rozsahu, které by zakládalo účast na nemocenském, a tedy i na důchodovém pojištění.

[4] Napadeným rozhodnutím žalovaná námitky zamítla a své rozhodnutí ze dne 9.6.2014 č.j. X potvrdila. V odůvodnění uvedla, že rozhodnutím ze dne 9.6.2014 přiznala účastnici řízení od 25.7.2014 starobní důchod podle § 29 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zdp) ve výši 9.242,- Kč měsíčně. V námitkách ze dne 18.6.2014 sporovala dobu od 1.4.1999 do 31.3.2000, kdy pracovala u firmy NBS, s.r.o., jenž je bez právního nástupce a její mzdové doklady nelze dohledat. Uvedla, že v případě svědeckého prohlášení pana J. K. je toto svědectví věrohodné, neboť jím tvrzené znalosti mohl nabýt při svém pracovním poměru ve společnosti NBS, s.r.o., který je jednoznačně prokázán příslušnými listinnými důkazy. Čestné prohlášení svědkyně E. F. není dostatečně hodnověrné, neboť této svědkyni byla započtena doba pojištění získaná u společnosti VRK, s.r.o. (dříve NBS, spol. s r.o.) na základě využití institutu čestného prohlášení dvou svědků, přičemž jedním ze svědků paní F. je rovněž J. K., což již samo o sobě značně oslabuje celkovou vypovídací schopnost obou čestných prohlášení. Navíc u svědkyně F. nejsou podklady pro zápočet jejího příjmu, a tedy v jejím případě nepovažuje za dostatečně hodnověrnou ani její orientační znalost o příjmech účastnice řízení. Žalovaná tak nemá za prokázané, že by účastnice řízení vykonávala pracovněprávní vztah u společnosti VRK, s.r.o. v období od 1.4.1999 do 31.3.2000.

[5] Z obsahu správního spisu zjištěno, že žalobkyně dne 28.4.2014 požádala o starobní důchod s datem přiznání od 25.7.2014. Dále jsou založena čestná prohlášení žalobkyně pro období od 1.4.1999 do 31.3.2000 u firmy NBS, s.r.o., čerpací stanice Dobrá, kde pracovala jako obsluha čerpací stanice s měsíčním vyměřovacím základem od 4.500,- Kč do 5.500,- Kč, dále čestné prohlášení svědkyně E. F., bytem L. 279, která prohlásila, že paní D. K. byla v době od 1.4.1999 do 31.3.2000 důchodově pojištěna, vykonávala výdělečnou činnost u NBS, s.r.o. Dobrá 307 na základě pracovní smlouvy jako obsluha čerpací stanice s měsíčním vyměřovacím základem 4.500,- Kč až 5.500,- Kč. Dále, že v předmětné době, a to od 1.4.1999 do 31.3.2000 pracovala u téže firmy, rovněž v Dobré 307 jako obsluha čerpací stanice a dobu své výdělečné činnosti od 2.12.1996 do 31.3.2000 může hodnověrně prokázat osobním listem důchodového pojištění při přiznání starobního důchodu. Přílohou je její osobní list důchodového

pojištění, který prokazuje, že předmětnou dobu, a to konkrétně od 2.12.1996 do 31.3.2000 má zhodnocenou jako dobu pojištění. Rovněž svědek J.K. na předepsaném tiskopise prohlásil, že paní D. K. pracovala od 1.4.1999 do 31.3.2000 na základě pracovní smlouvy jako obsluha čerpací stanice u firmy NBS, s.r.o. Dobrá 307 s měsíčním vyměřovacím základem 4.500,- Kč až 5.500,- Kč. Součástí je jeho evidenční list důchodového pojištění z období od 23.9.1996 do 30.4.2000 vystavený NBS, s.r.o., čerpací stanice Dobrá 307, a který prokazuje, že svědek po celou tuto dobu byl výdělečně činný u uvedené organizace, včetně výdělku za uvedené období. Z osobního listu důchodového pojištění žalobkyně ze dne 28.5.2014, že období od 1.4.1999 do 31.3.2000 nemá žalobkyně vykázano jako dobu pojištění.

[6] Žalobkyně jako přílohu ke své žalobě předložila soudu výpis Karty pojištěnce vyhotovený Českou průmyslovou zdravotní pojišťovnou 1.9.2014 o průběhu jejího zdravotního pojištění, přičemž je uvedeno, že byla zaměstnancem VRK, s.r.o. „v likvidaci“ od 1.4.1999 do 11.12.2004.

[7] Dotazem na Českou průmyslovou zdravotní pojišťovnu krajský soud zjistil ze zprávy uvedené zdravotní pojišťovny ze dne 11.9.2015, že žalobkyně ve sledovaném období (od 1.4.1999 – 31.3.2000 pozn. soud) byla zaměstnaná u VRK, s.r.o., IČ 190 110 32.

[8] Z obsahu dávkového spisu svědkyně E. F., že obsahem je její čestné prohlášení ze dne 2.4.2008 ohledně její výdělečné činnosti v období od 2.12.1996 do 31.3.2000 u společnosti NBS, spol. s.r.o. Dobrá, kde pracovala jako obsluha na Čerpací stanici pohonných hmot v Dobré. Tuto výdělečnou činnost vykonávala v rámci pracovního poměru a její vyměřovací základ činil 5.300,- Kč až 6.300,- Kč. Součástí je i čestné prohlášení svědka pana J. K. ze dne 2.4.2008 o obsahu, že jmenovaná byla v době od 2.12.1996 do 14.3.2001 zaměstnaná u NBS, spol. s.r.o., benzínová čerpací stanice v Dobré jako obsluha s měsíčním vyměřovacím základem 5.300,- Kč až 6.300,- Kč. Na osobním listě důchodového pojištění ze dne 30.3.2007 není vykázána doba pojištění za období od 1.12.1996 do 31.3.2000.

[9] Svědkyně paní H. H. u jednání Krajského soudu v Ostravě dne 16.12.2015, bez účasti žalobkyně, vypověděla, že přesně neví, o kterou konkrétní osobu se jedná. Jméno D. K. jí nic neříká a myslela si, že když ji uvidí osobně, uvědomí si to. Pamatuje si pouze to, že nějaká D. tam pracovala, ale neví příjmení. Pokud se jedná o čerpací stanici v Dobré, tak tam byla dvě místa prodejní, a to restaurace a schop. Ona byla vedoucí obou. Pamatuje si, že v schopu pracovala nějaká D. a pracovala s paní F. K provozu benzínové pumpy uvedla, že na uvedenou pumpu nastupovala v době, kdy ji vlastnila společnost NBS, a to ví najisto proto, že vlastníkem byl její synovec. Z NBS před 16ti lety odcházela do důchodu a v tu dobu NBS ještě čerpací stanici vlastnilo. Po jejím odchodu benzínová pumpa přešla na jiného majitele, od jejího synovce to odkoupil pan MUDr. K. Pod jakým názvem MUDr. K. benzínovou stanicí provozoval, to už neví. Vzpomíná si, že když o důchod žádala paní F., také se ona na ni obrátila, ať jí nějakou dobu prokáže. Skutečně na jména bývalých zaměstnanců, resp. pracovníků, kterým dělala vedoucí, si nepamatuje, protože prošlo pod ní mnoho lidí, nejen u benzínové pumpy, ale i v předcházejícím zaměstnání v potravinách. Spoléhala na to, že když

žalobkyni uvidí osobně, tak si ji uvědomí.

[10] U dalšího jednání krajského soudu dne 27.1.2016 svědkyně H. H. potvrdila, že přítomnou žalobkyni zná. Dále uvedla, že žalobkyni do zaměstnání přijímala, nové zaměstnance si vybírala jako vedoucí provozu. Dále potvrdila, že když ona odcházela do starobního důchodu, tak žalobkyně stále na benzínové pumpě pracovala. K dotazu soudu, jakou formou pracovněprávní vztah žalobkyně u benzínové pumpy měla, svědkyně uvedla, že všichni pracovníci tam měli uzavřený pracovní poměr. Ohledně výdělku žalobkyně uvedla, že přesnou výši nemůže říct, myslí si, že to mohlo být 8.000 až 10.000,- Kč. Jí osobně chodil plat na účet u peněžního ústavu, proto si myslí, že pokud zaměstnanec měl zřízen účet, tak mu mzda tam také byla posílána. Zdůraznila, že je to už 16 let co odešla do důchodu, a že si už všechno přesně nepamatuje.

[11] Z dávkového spisu svědkyně H. H. bylo zjištěno, že svědkyně žádala o starobní důchod dle § 31 zákona o důchodovém pojištění dne 10.5.2000 s datem přiznání od 26.7.2000. V žádosti v části týkající se průběhu zaměstnání má uvedeno, že od 5.9.1995 dosud pracuje u NBS, s.r.o. čerpací stanice Dobrá č. 307 v pracovním poměru. Z osobního listu důchodového pojištění, že jí pro nárok a výši starobního důchodu byla zhodnocena doba od 4.9.1995 do 25.7.2000.

[12] Podle ust. § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. (soudní řád správní) při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

[13] Provedeným dokazováním soud vzal za prokázané, že žalobkyně v období od 1.4.1999 do 31.3.2000 pracovala jako obsluha čerpací stanice v Dobré v rozsahu zakládající důchodové pojištění, a tuto dobu je nutno žalobkyni zhodnotit jako dobu pojištění pro nárok a výši starobního důchodu. K tomuto závěru soud dospěl po vyhodnocení provedených důkazů, a to zejména ke svědecké výpovědi paní H. H., kterou soud nezpochybnil, v kontextu se sdělením České průmyslové pojišťovny a obsahu dávkového spisu svědkyně.

[14] Další otázkou je, jak uvedenou dobu zhodnotit do vyměřovacího základu, jak žalobkyně požadovala. Podle § 16 odst. 3 věty první zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, je vyměřovacím základem pojištěnce za dobu po 31.12.1995 vyměřovací základ pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona a za dobu před 1.1.1996 hrubý výdělek stanovený pro účely důchodového zabezpečení podle předpisů platných před tímto dnem. Nelze-li zjistit výši vyměřovacích základů pojištěnce za doby pojištění získané po 31.12.1995, považují se tyto doby za vyloučené pro účely stanovení osobního vyměřovacího základu, jak vyplývá z § 16 odst. 4 věty druhé písm. c) zákona o důchodovém pojištění. K prokazování výše vyměřovacího základu je dle § 38 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, primárním důkazním prostředkem sloužící k osvědčení doby pojištění a získaných vyměřovacích základů evidenční list důchodového pojištění. Nutno však připustit, že není-li evidenčního listu důchodového pojištění, je nutno aplikovat obecná pravidla pro dokazování stanovená v § 51 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle něhož lze k provedení důkazů

užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci, a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy, a to zejména listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek. K prokázání vyměřovacích základů však není možné použít tytéž podpůrné důkazní prostředky, jako při doložení samotné doby pojištění, nyní má soud na mysli svědeckou výpověď či jakékoliv listinné důkazy, kterou lze prokázat dobu pojištění. Jenom evidenční listy důchodového pojištění, které je povinen každý zaměstnavatel vést, obsahují informace o konkrétní výši příjmu za každý jednotlivý měsíc, informace o ev. čerpání neplaceného volna či nemocenské atd. Za jiný listinný důkaz ke spolehlivému stanovení vyměřovacího základu lze nepochybně považovat i mzdové listy za jednotlivé kalendářní roky. U žalobkyně však nejsou k dispozici ani evidenční listy důchodového pojištění za posuzované období ani mzdové listy. Soud již jen opakuje, že při stanovení vyměřovacího základu za posuzované období není možné vycházet z údajů o orientační výši jejího výdělku, kterou uvedl svědek J. K. ve správním řízení či svědkyně H. H. Z uvedeného důvodu je nutno u žalobkyně aplikovat ust. § 16 odst. 4 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, tzn. uvedenou dobu vyloučit pro účel stanovení osobního vyměřovacího základu tak, aby nedošlo k „rozmělnění“ průměru výdělků tím, že by se výdělky „rozpočetly“ i za období sice pojištěného, avšak bez výdělku.

[15] S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení dle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s., neboť žalovaná ve správním řízení vycházela z nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Soud dle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. věc vrátil žalované k dalšímu řízení a dle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. soud žalovanou zavázal povinností v dalším řízení znovu o nároku a výši starobního důchodu rozhodnout, přičemž bude vycházet z právního názoru soudu, že žalobkyně v období od 1.4.1999 do 31.3.2000 byla důchodově pojištěna, avšak bez prokázaného příjmu, proto při stanovení nové výše starobního důchodu je nutno postupovat dle ust. § 16 odst. 4 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., ledaže by žalovaná novým důkazním prostředkem zjistila skutečný vyměřovací základ žalobkyně za posuzované období.

[16] Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť úspěšná žalobkyně žádné náklady řízení neúčtovala (§ 60 odst. 1, 2 s.ř.s.)

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 27. ledna 2016

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně